PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

GŁOS ROBOTNICZY

ORGAN KW i KŁ POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

NR 24 — ROK VIII ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK 28 STYCZNIA 1952 ROKU CENA 10 GR.

Projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej podajemy na str. 2-3

Ogólnonarodowa dyskusja nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej rozpoczęta

Uchwała Komisji Konstytucyjnej

Sejm Ustawodawczy, powołując Komisję Konstytucyjną, postanowił w najszerszym zakresie zapewnić udział w dyskusji nad projektem Konstytucji ludowi pracującemu miast i wsi, wszystkim obywatelom, całemu Narodowi.

Projekt Konstytucji, to projekt ustawy zasadniczej naszego państwa demokracji ludowej, państwa, w którym cała władza należy do ludu pracującego miast i wsi. Konstytucja mieć będzie ogromne znaczenie dla dalszego umocnienia i rozwoju osiągnięć narodu polskiego, budującego socjalizm, dla dalszego zespolenia naszego narodu, dla utrwalenia niepodległości i suwerenności naszego państwa ludowego i zwiększenia jego wkładu w dzieło utrwalenia pokoju na całym świecie. Projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej niewątpliwie stanie się przedmiotem najżywszego, bezpośredniego zainteresowania najszerszych mas ludowych, które wiedzą, że są gospodarzami w swoim kraju, że to one kształtują oblicze swojego państwa, że na nich spoczywa odpowiedzialność za dalszy rozwój narodu, za ustanowienie form państwowych oraz praw i obowiązków obywatelskich najlepiej zabezpieczających wolność, siłę i rozkwit Ojczyzny.

Komisja Konstytucyjna wzywa do najszerszego udziału w dyskusji nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i zwraca się do obywateli o zgłaszanie wniosków, poprawek i uwag do tego projektu.

Komisja Konstytucyjna zgodnie z Ustawą Konstytucyjną z dnia 26 maja 1951 r. i w celu zapewnienia najdogodniejszych warunków dla przeprowadzenia szerokiej, ogólnonarodowej dyskusji, a w szczególności dla zgłaszania przez obywateli wniosków, poprawek i uwag, uchwala co następuje:

1. Projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ogłoszony będzie w dniu 27 stycznia 1952 r.
2. Dyskusja ogólnonarodowa nad ogłoszonym projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej trwać będzie od dnia ogłoszenia projektu do dnia 6 kwietnia 1952 r.
3. Wnioski, poprawki i uwagi do projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mogą być zgłaszane przez obywateli w ciągu całego okresu trwania dyskusji ogólnonarodowej nad projektem:
   a) bezpośrednio do Komisji Konstytucyjnej (adres: Warszawa, Sejm Ustawodawczy, ul. Wiejska).
   b) do prezydiów rad narodowych gminnych, dzielnicowych, miejskich, powiatowych, wojewódzkich, lub
   c) do redakcji dzienników i czasopism oraz do „Polskiego Radia"
4. Prezydia rad narodowych, redakcje dzienników i czasopism oraz „Polskie Radio" przesyłać będą otrzymywane od obywateli wnioski, poprawki i uwagi do Komisji Konstytucyjnej, która je rozpatrzy w dalszym toku swoich prac.

*

Komisja Konstytucyjna wyraża głębokie przekonanie, że najszerszy udział mas pracujących w ogólnonarodowej dyskusji nad projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przyczyni się do wszechstronnego omówienia i przyswojenia sobie przez miliony obywateli zasad nowej Konstytucji, która będzie wyrazem woli narodu i prawem najwyższym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stanowić będzie Wielką Kartę osiągnięć ludu polskiego i sztandar jego zwycięskiej walki o Socjalizm

Przemówienie Prezydenta tow. Bolesława Bieruta na posiedzeniu Komisji Konstytucyjnej dnia 23 stycznia 1952 roku

Zakończyliśmy pierwszy, wstępny etap prac nad projektem nowej Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Obecnie projekt ten wchodzi na tory dyskusji ogólnonarodowej.

Jakie zadania mamy w tym okresie do spełnienia? Są to zadania niezwykle ważne i odpowiedzialne.

Winniśmy jak najczynniej włączyć się do akcji uświadamiania masom pracującym — jak wielką, przełomową, historyczną treść zawiera w sobie projekt nowej Konstytucji, jakie znaczenie ma on dla całego narodu.

Konstytucja jest dokumentem o zasadniczym znaczeniu, ustala bowiem podstawowe zasady ustroju społecznego i państwowego — zasady, którymi kieruje się naród i państwo. Ujmuje ona prawa zasadnicze w formę niezwykle zwartych, ścisłych, nader zwięzłych artykułów Konstytucji. Podstawowym więc zadaniem dyskusji ogólnonarodowej jest spopularyzowanie, wyjaśnienie najszerszym masom olbrzymiej wagi i rewolucyjnej treści politycznej i społecznej, która zawarta jest w każdym artykule projektu Konstytucji i zwłaszcza w całokształcie tego dokumentu.

Czym jest w istocie swej ten projekt Konstytucji, czym winna stać się dla narodu nowa Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej?

Nowa Konstytucja ma być ujętą w formę powszechnego prawa Wielką Kartą zwycięskich osiągnięć i utrwalonych na zawsze zdobyczy społecznych polskiego ludu pracującego, który stał się rzeczywistym gospodarzem swego kraju, jedynym i wolnym twórcą losów narodu, gwarantem jego rosnącej siły, niezawodną ostoją jego wielkiej przyszłości. W suchych na pozór artykułach projektu Konstytucji zawarty jest w istocie ogólny wynik i bilans wiekowej historii walk klasowych i wyzwoleńczych polskich mas ludowych, którym na przestrzeni ostatnich 70 lat przodowała polska klasa robotnicza — walk długich i ciężkich, ale uwieńczonych zwycięstwem. Od rozpaczliwych walk i buntów chłopskich, od walk najświatlejszych i postępowych ludzi z ciemnotą i reakcją, od Konstytucji 3 maja 1791 r., konstytucji nieurzeczywistnionej, której pamięć mimo to w ciągu półtora wieku naród czcił jako pierwszy wyłom — nikły jeszcze i niepewny — ale podważający tyranię przywilejów magnacko-szlacheckich — ciągnie się poprzez okres międzywojenny i okres okupacji hitlerowskiej, usłana setkami tysięcy ofiar spośród najlepszych, długa, znojna, pełna bohaterstwa i poświęcenia droga walki o wolność, o p r a w a d l a l u d u, o władzę ludu.

Nowa Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stanowić będzie dla narodu Wielką Kartę zwycięstwa w tej walce o wyzwolenie narodowe i społeczne, o zrzucenie kajdan obcej niewoli, o zrzucenie kajdan kapitalizmu, o sprawiedliwość społeczną, o socjalizm.

Naszym zadaniem — członków Komisji Konstytucyjnej oraz wszystkich przodujących działaczy i bojowników społecznych — jest uświadomić tę drogę, tę walkę i to zwycięstwo masom pracującym i całemu narodowi w okresie obecnej dyskusji ogólnonarodowej, aby ta Wielka Karta zdobyczy ludu polskiego stała się ich nieodłączną własnością, aby podniosła na wyższy szczebel ich świadomość narodową i społeczną.

Ponieśmy więc projekt Konstytucji w masy, wyjaśnijmy jego wielką, przełomową treść całemu narodowi, aby został przez naród przyjęty jako jego prawo najwyższe — prawo narodu wolnego i zwycięskiego, prawo narodu przekształcającego swe życie i swoją historię w imię pomyślności własnej, w imię pomyślności wszystkich narodów.

Niech nowa Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, przyjęta i zatwierdzona przez Naród Polski, stanie się orężem i sztandarem w dalszej naszej walce o całkowite wyzwolenie człowieka, o utrwalenie pokoju, o zwycięstwo Socjalizmu!

„Nigdy więcej Oświęcimia"

Wielka manifestacja b. więźniów przeciwko imperialistycznym próbom rozpętania wojny

Premier J. Cyrankiewicz uczestniczy w obradach

WARSZAWA (PAP). „Nigdy więcej Oświęcimia", „Pokój zwycięży wojnę" — pod tymi hasłami obradowali w Warszawie dnia 26 bm. uczestnicy Międzynarodowego Spotkania b. Więźniów Oświęcimia. W sali Zw. Zaw. Nauczycielstwa Polskiego, udekorowanej flagami narodowymi różnych państw i emblematami ruchu obrońców pokoju, zajęli miejsca robotnicy, naukowcy, literaci, duchowni różnych wyznań — przedstawiciele 17 państw, reprezentujący różne partie polityczne i ugrupowania społeczne.

Na otwarcie obrad przybył, serdecznie witany przez obecnych — premier Józef Cyrankiewicz — b. więzień Oświęcimia, jeden z najaktywniejszych działaczy ruchu oporu w obozie.

Obrady zagaił i serdecznie powitał uczestników sekretarz Prezydium Rady Naczelnej ZBoWiD, wiceminister Zygmunt Balicki.

Obejmując przewodnictwo płk. Manhes w imieniu obecnych serdecznie dziękuje Prezydentowi R.P. Bolesławowi Bierutowi oraz Rządowi Polskiemu za umożliwienie odbycia spotkania w Polsce. Słowa mówcy przyjmują zgromadzeni gorącymi, długo nie milknącymi oklaskami.

Znów zrywają się gorące oklaski, gdy na trybunę wstępuje premier Józef Cyrankiewicz.

Po przemówieniu premiera obszerny referat wygłosił sekretarz generalny antyrasistowskiego ruchu we Francji — Charles Palant.

W czasie dalszych obrad przemawiali delegaci b. więźniów i ofiar faszyzmu Holandii, Norwegii, Danii, Bułgarii, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Luksemburga, Grecji, Austrii i Włoch. Byli więźniowie, reprezentujący różne poglądy polityczne i środowiska społeczne, z oburzeniem mówili o remilitaryzacji Niemiec Zachodnich, usiłowaniach odradzania hitlerowskiego Wehrmachtu, zwalnianiu faszystowskich zbrodniarzy wojennych.

Przedstawicielka Polski — laureatka Międzynarodowej Nagrody Pokoju — Wanda Jakubowska wygłosiła obszerny referat, w którym podkreśliła, że barbarzyńskie metody, stosowane w dążeniu do ujarzmienia świata przez imperializm amerykański, wzorowane są na metodach hitlerowskich, a często nawet są jeszcze bardziej nieludzkie. Z ogromną mocą wskazywała Wanda Jakubowska, że ok. 600 milionów podpisów pod Apelem Światowej Rady Pokoju jest wyrazem niezłomnej woli walki ludzkości o pokrzyżowanie planów agresorów.

W czasie obrad przybyła na salę delegacja dzieci warszawskich — wśród których znajduje się wiele sierot po zamordowanych przez okupanta więźniach. Wśród gorących owacji dzieci przekazały zebranym życzenia owocnych obrad dla zabezpieczenia pokoju na całym świecie.

W czasie obrad popołudniowych odczytany został tekst apelu do Organizacji Narodów Zjednoczonych, w którym zgromadzeni b. więźniowie Oświęcimia zwracają się do opinii świata o wzmożenie walki przeciw remilitaryzacji Niemiec Zachodnich, przeciw zwalnianiu zbrodniarzy wojennych oraz domagają się zapewnienia pokoju światowego.

Przemówienie premiera J. Cyrankiewicza

Szanowni Zebrani, Drodzy Koledzy!

Witam Was serdecznie, Koledzy, przybyli do Warszawy.

Spotykamy się ocaleli z zagłady byli więźniowie Oświęcimia, byli więźniowie hitlerowskich obozów koncentracyjnych, aby jeszcze mocniej uświadomić sobie odpowiedzialność, która ciąży na nas w okresie ponownego zagrożenia pokoju światowego przez imperializm, tym razem anglo-amerykański, sprzymierzony z neohitlerowskim.

Zebraliśmy się, aby zdać sobie sprawę z naszych obowiązków, które — póki naszego życia — będą nas wzywać do wytężonej walki ze wszystkimi siłami agresji, ze wszystkimi knowaniami imperialistów szykujących nowy zamach na wolność narodów i na ludzkość.

Byliśmy świadkami największego w swojej istocie i w swojej masowości pohańbienia ludzkości, byliśmy świadkami tysięcy pojedynczych tragedii ludzkich, byliśmy świadkami tragedii całych skazywanych na zagładę grup narodowościowych i wyznaniowych, widzieliśmy przygotowywane i już realizowane próby i plany zniszczenia całych narodów. Byliśmy najbardziej naocznymi świadkami, jak na ludzkość targnął się hitlerowski zwierz imperialistyczny. Stoją przed naszymi oczami kominy potwornych fabryk śmierci, które na naszych ziemiach zbudował hitleryzm.

Uprzytomniamy sobie tragedię milionów ludzi, mężczyzn, kobiet i dzieci, ludzi wszystkich narodowości, różnych przekonań i poglądów, którzy tam zginęli. Pamiętamy, że miejsc takich, miejsc zagłady, rozsianych po całej Europie było więcej.

Patrząc podczas swego pobytu w Muzeum Oświęcimskim na sterty dziecięcych bucików, które zostały po zamordowanych dzieciach, staliście jakby przed pomnikiem „nieznanego dziecka", może tego, które zginęło zaduszone gazem, może tego, które zabił hitlerowiec zastrzykiem fenolu. Jest to pełen nieludzkiej grozy pomnik tysięcy nieznanych dzieci.

Na pewno powtarzaliście ślubowanie: „Nigdy więcej!"

Patrząc na ten straszliwy w swoim oskarżeniu pomnik, na pewno myśleliście równocześnie o innych nieznanych, a jakże bliskich nam dzieciach, które dziś pod gradem bomb amerykańskich giną w Korei. Składając hołd pamięci miliona nieznanych kobiet, i tej, która zginęła zagazowana i tej, którą rozstrzelano jako partyzantkę, i tej, która wycieńczona, schorowana i bezbronna konała w obozowych warunkach, i tej, która pędzona z obozu do obozu, gdy osłabła — ginęła od kuli SS-mana — na pewno uświadamialiście sobie w jakie to dno zezwierzęcenia imperializmu dane nam było patrzeć, na pewno zdawaliście sobie sprawę, że imperializm w swym zwyrodnieniu jest zawsze ten sam, że tak samo dziś cierpią kobiety walczącej Korei.

Bo oto znowu jesteśmy świadkami jak jeszcze raz imperializm przygotowuje nową agresję, jak jeszcze raz rzuca nowe wyzwanie ludzkości, jak już na Dalekim Wschodzie i w krajach kolonialnych wkroczył na drogę zbrodni przeciw ludzkości, jak odradzając Wehrmacht w Niemczech Zachodnich, wypuszczając z więzień zbrodniarzy wojennych, morderców milionów, przygotowuje siły, które by chciały na ziemiach Europy powtórzyć Oświęcim, powtórzyć i dokończyć rozpoczętych przed kilkunasty laty zbrodni przeciw ludzkości. Dzieje się to w interesie zaspokojenia żądzy panowania nad światem, w interesie zachowania imperialistycznych przywilejów w krajach kolonialnych i dla zwiększenia miliardowych zysków przez amerykańskich imperialistów.

Dzieje się to wbrew najoczywistszym interesom narodów Europy, równocześnie z brutalnym deptaniem ich suwerenności.

Nic dziwnego, że nie mówiąc już o wyzwoleńczej walce uciskanych narodów, która coraz większym płomieniem wybucha w Azji, wzmaga się także opór przeciw temu nowemu zagrożeniu w krajach Europy, wzmaga się ruch pokoju, który jest równocześnie ruchem obrony niepodległości narodów, zagrożonych przez amerykańskich imperialistów i ich neohitlerowskiego żandarma w Europie.

Nic też dziwnego, że wzmaga się także i rośnie opór przeciw tej narzuconej Niemcom Zachodnim roli wśród samego narodu niemieckiego, który w tym patriotycznym oporze znajduje oparcie w Niemieckiej Republice Demokratycznej, w niemieckiej, walczącej o pokój młodzieży, który jest mobilizowany do walki o demokratyczne zjednoczone Niemcy, przez najlepszych w narodzie, przez wypróbowanych bojowników antyfaszystowskich.

Dlatego też w obronie najgłębiej pojętych interesów narodowych, wszędzie na świecie na przekór tym zbrodniczym planom w walce ze spiskiem imperializmu przeciw ludzkości — wyrasta niespotykany dotąd w historii potężny ruch obrońców pokoju. Po raz pierwszy w dziejach ruch, który realnie może powstrzymać zbrodniczą dłoń podpalaczy świata. Jego realna siła polega na tym, że znajduje on PO PIERWSZE — niezawodne oparcie w narodach, których dewizą jest poszanowanie wolności i suwerenności wszystkich narodów, że znalazł i musiał znaleźć oparcie w kraju, który już raz utrącił wiszącą nad światem łapę imperialistycznego agresora, PO DRUGIE — że wyraża on najbardziej szlachetne uczucia i pragnienia milionów ludzi na całym świecie, że wyraża on interesy wszystkich narodów i zmierza do tego, aby narody ujęły sprawę pokoju w swoje ręce.

Ogromne postępy ruchu bojowników o pokój, to realna siła, która wskazuje drogę uratowania świata przed agresją imperialistyczną.

W tym potężnym ruchu bojowników o pokój szczególną rolę odgrywają byli uczestnicy ruchu oporu we wszystkich krajach Europy i byli więźniowie hitlerowskich obozów koncentracyjnych.

Obowiązkiem naszym jest zdawać sobie sprawę ze szczególnej roli i szczególnych obowiązków w walce o pokój. To my jesteśmy żywymi świadkami zbrodni popełnionych przez imperializm.

(Ciąg dalszy na str. 4)

W III rocznicę podpisania traktatu o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy między Polską i Republiką Rumuńską

TOWARZYSZ JÓZEF CYRANKIEWICZ
PREZES RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W A R S Z A W A

Z okazji III rocznicy podpisania traktatu o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy między Rumuńską Republiką Ludową i Rzeczpospolitą Polską przesyłam Wam, Narodowi Polskiemu i Jego Rządowi najgorętsze pozdrowienia oraz życzenia umocnienia i rozwoju przyjaźni i owocnej współpracy między naszymi narodami.

Przyjaźń między naszymi narodami budującymi socjalizm, przyczynia się do wzmocnienia frontu pokoju, demokracji i socjalizmu, na czele którego stoi wielki Związek Radziecki i Chorąży Pokoju, Wielki Stalin.

Dr PETRU GROZA
Prezes Rady Ministrów
Rumuńskiej Republiki Ludowej.

TOWARZYSZ STANISŁAW SKRZESZEWSKI
MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W A R S Z A W A

Z okazji III rocznicy zawarcia traktatu o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy między naszymi krajami, proszę przyjąć gorące pozdrowienia i życzenia nowych sukcesów na drodze budowy Polski socjalistycznej.

Jesteśmy przekonani, że przyjaźń i współpraca między naszymi narodami pogłębia się stale we wspólnej walce w obronie pokoju, której przewodzi wielki Związek Radziecki.

ANNA PAUKER
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Spraw Zagranicznych.

Uroczyste otwarcie Domu Dziennikarza w Warszawie

WARSZAWA (PAP) — Dnia 26 bm. odbyło się otwarcie Domu Dziennikarza w Warszawie. Na uroczystość przybyli członkowie Biura Politycznego Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej: min. Jakub Berman i Edward Ochab oraz członek KC Budowniczy Polski Ludowej Franciszek Fiedler, przedstawiciele Rządu: minister Kultury i Sztuki — Stefan Dybowski, minister Budownictwa Miast i Osiedli — inż. Roman Piotrowski, wiceminister Kultury i Sztuki — Włodzimierz Sokorski, przedstawiciele stronnictw politycznych, redaktorzy naczelni pism stołecznych oraz liczni dziennikarze.

W uroczystości wziął udział przewodniczący Międzynarodowej Organizacji Dziennikarzy — Jean Maurice Hermann.

Obecni byli również attaches prasowi placówek dyplomatycznych państw zaprzyjaźnionych oraz grupa dziennikarzy zagranicznych.

Wspaniałe osiągnięcia produkcyjne na cześć 10 rocznicy powstania PPR

Z setek zakładów pracy i ze wsi napływają wciąż nowe meldunki o zobowiązaniach produkcyjnych i oszczędnościowych, podejmowanych przez robotników i chłopów, przez kobiety i młodzież na cześć 10 rocznicy powstania PPR.

Górnicy przekraczają zobowiązania

6-osobowy zespół ścianowy Franciszka Bączaka w kopalni „Gen. Zawadzki" szczyci się najlepszymi osiągnięciami produkcyjnymi wśród całej załogi. Na cześć 10 rocznicy powstania PPR zespół wykonuje blisko 150 proc. normy, przekraczając swe zobowiązanie o 8 proc.

Czołowe miejsca wśród przodujących w realizacji zobowiązań zajmują również Edward Dębski i Stanisław Bienias.

Górnicy kopalni „Wieczorek": rębacz ścianowy, znany przodownik pracy — Paweł Filak i Stanisław Wysiołek przekraczają swoje zobowiązania o 5—10 proc. Wykonują oni przeciętnie od 125 do 130 proc. normy.

O lepszą jakość produkcji

Na terenie Szczecina w realizacji zobowiązań przodują robotnicy Zakładów Włókien Sztucznych. 21 bm. wykonała całkowicie swe postanowienia załoga jednego z oddziałów. Wyróżnili się robotnicy: Tarka, Scigała, Karasiński, Swierczuk i Durda.

Cały oddział przędzalni tych zakładów włączył się do współzawodnictwa o zmniejszenie ilości odpadków. Pierwsze zwycięstwo zostało już osiągnięte. W ostatnim tygodniu ilość odpadków zmniejszyła się w całej przędzalni o 2 proc. Szczególnie poważne wyniki osiągnęły brygady młodzieżowe. Zespół złożony ze znanych przodowników pracy: Mikuta, Figasa i Wąsowskiego, osiągnął najniższy procent odpadków w ostatnich 5 dniach.

Wzrośnie hodowla trzody chlewnej

Na zebraniach wyborczych Kół Gospodyń w woj. zielonogórskim członkinie kół, dla uczczenia 10 rocznicy powstania PPR, podjęły liczne zobowiązania zespołowe i indywidualne. Na zebraniu wyborczym Koła Gospodyń w gromadzie Nietoperek zebrane uchwaliły zwiększyć o 50 proc. hodowlę drobiu oraz o 20 proc. hodowlę trzody chlewnej. Ponadto członkinie Koła Gospodyń zobowiązały się zwiększyć o 30 proc. odstawę mleka do uspołecznionych punktów skupu.

Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych polsko-chińskiej umowy o współpracy kulturalnej

WARSZAWA (PAP) — Dnia 25 bm. w Pekinie odbyła się uroczystość wymiany między rządami polskim i chińskim dokumentów ratyfikacyjnych polsko - chińskiej umowy o współpracy kulturalnej.

Protokół o wymianie dokumentów ratyfikacyjnych umowy podpisany został w imieniu rządu polskiego przez charge d'affaires RP w Pekinie — St. Dodina, a w imieniu rządu chińskiego przez wiceministra spraw zagranicznych centralnego rządu Chińskiej Republiki Ludowej — Wu Siu-czuana.

KONSTYTUCJA POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Projekt uchwalony dnia 23 stycznia 1952 roku przez Komisję Konstytucyjną

Polska Rzeczpospolita Ludowa jest republiką ludu pracującego.

Polska Rzeczpospolita Ludowa nawiązuje do najszczytniejszych postępowych tradycji Narodu Polskiego i urzeczywistnia idee wyzwoleńcze polskich mas pracujących.

Polski lud pracujący pod przewodem bohaterskiej klasy robotniczej, opierając się na sojuszu robotniczo-chłopskim walczył dziesiątki lat o wyzwolenie z niewoli narodowej, narzuconej przez pruskich, austriackich i rosyjskich zaborców-kolonizatorów, tak samo jak walczył o zniesienie wyzysku polskich kapitalistów i obszarników.

W okresie okupacji Naród Polski toczył nieustępliwą, bohaterską walkę z krwawym najazdem hitlerowskim. Historyczne zwycięstwo Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich nad faszyzmem wyzwoliło ziemie polskie, umożliwiło polskiemu ludowi pracującemu zdobycie władzy i stworzyło warunki narodowego odrodzenia Polski w nowych, sprawiedliwych granicach. Na wieczne czasy powróciły do Polski Ziemie Odzyskane.

Wcielając w życie wiekopomne wskazania Manifestu z dnia 22 lipca 1944 r. i rozwijając jego zasady programowe, władza ludowa — dzięki ofiarnym i twórczym wysiłkom polskiego ludu pracującego, w walce z zaciekłym oporem rozbitków starego ustroju obszarniczo-kapitalistycznego — dokonała wielkich przeobrażeń społecznych. W wyniku rewolucyjnych walk i przemian obalona została władza kapitalistów i obszarników, utrwaliło się państwo demokracji ludowej, kształtuje się i umacnia nowy ustrój społeczny, odpowiadający interesom i dążeniom najszerszych mas ludowych.

Zasady prawne tego ustroju ustanawia Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Podstawę obecnej władzy ludowej w Polsce stanowi sojusz klasy robotniczej z chłopstwem pracującym. W sojuszu tym rola kierownicza należy do klasy robotniczej jako przodującej klasy społeczeństwa, opierającej się na rewolucyjnym dorobku polskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego, na historycznych doświadczeniach zwycięskiego budownictwa socjalistycznego w Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, pierwszym państwie robotników i chłopów.

Wypełniając wolę Narodu Polskiego i zgodnie ze swym powołaniem — Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej uchwala uroczyście niniejszą Konstytucję jako ustawę zasadniczą, którą Naród Polski i wszystkie organy władzy polskiego ludu pracującego kierować się winny w celu:

umacniania państwa ludowego jako podstawowej siły, zapewniającej najpełniejszy rozkwit Narodu Polskiego, jego niepodległość i suwerenność,

przyśpieszania rozwoju politycznego, gospodarczego i kulturalnego Ojczyzny oraz wzrostu jej sił,

pogłębiania uczuć patriotycznych, jedności i zwartości Narodu Polskiego w walce o dalsze polepszenie stosunków społecznych, o całkowite zniesienie wyzysku człowieka przez człowieka, o urzeczywistnienie wielkich idei socjalizmu,

zacieśniania przyjaźni i współpracy między narodami, opartych na sojuszu i braterstwie, które łączą dziś Naród Polski z miłującymi pokój narodami świata w dążeniu do wspólnego celu: uniemożliwienia agresji i utrwalenia pokoju światowego.

Rozdział 1.

Ustrój polityczny

Art. 1.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa jest państwem demokracji ludowej.
2. W Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej władza należy do ludu pracującego miast i wsi.

Art. 2.

1. Lud pracujący sprawuje władzę państwową przez swych przedstawicieli, wybieranych do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i do rad narodowych w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich, w głosowaniu tajnym.
2. Przedstawiciele ludu w Sejmie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i w radach narodowych są odpowiedzialni przed swymi wyborcami i mogą być przez nich odwoływani.

Art. 3.

Polska Rzeczpospolita Ludowa:

1) stoi na straży zdobyczy polskiego ludu pracującego miast i wsi, zabezpiecza jego władzę i wolność przed siłami wrogimi ludowi,

2) zapewnia rozwój i nieustanny wzrost sił wytwórczych kraju przez jego uprzemysłowienie, przez likwidację zacofania gospodarczego, technicznego i kulturalnego,

3) organizuje gospodarkę planową, opierając się na przedsiębiorstwach, stanowiących własność społeczną,

4) ogranicza, wypiera i likwiduje klasy społeczne, żyjące z wyzysku robotników i chłopów,

5) zabezpiecza stały wzrost dobrobytu, zdrowotności i poziomu kulturalnego mas ludowych,

6) zapewnia wszechstronny rozwój kultury narodowej.

Art. 4.

1. Prawa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej są wyrazem interesów i woli ludu pracującego.
2. Ścisłe przestrzeganie praw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest podstawowym obowiązkiem każdego organu państwa i każdego obywatela.
3. Wszystkie organy władzy i administracji państwowej działają na podstawie przepisów prawa.

Art. 5.

Wszystkie organy władzy i administracji państwowej opierają się w swej działalności na świadomym, czynnym współdziałaniu najszerszych mas ludowych i obowiązane są:

1) zdawać narodowi sprawę ze swej działalności,

2) uważnie rozpatrywać i uwzględniać słuszne wnioski, zażalenia i życzenia obywateli w myśl obowiązujących ustaw,

3) wyjaśniać masom pracującym zasadnicze cele i wytyczne polityki władzy ludowej w poszczególnych dziedzinach działalności państwowej, gospodarczej i kulturalnej.

Art. 6.

Siły zbrojne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stoją na straży suwerenności i niepodległości Narodu Polskiego, jego bezpieczeństwa i pokoju.

Rozdział 2.

Ustrój społeczno-gospodarczy

Art. 7.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa, opierając się na uspołecznionych środkach produkcji, wymiany, komunikacji i kredytu, rozwija życie gospodarcze i kulturalne kraju na podstawie narodowego planu gospodarczego, w szczególności przez rozbudowę państwowego przemysłu socjalistycznego, rozstrzygającego czynnika w przekształcaniu stosunków społeczno-gospodarczych.
2. Państwo posiada monopol handlu zagranicznego.
3. Zasadniczym celem planowej polityki gospodarczej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest stały rozwój sił wytwórczych kraju, nieustanne podnoszenie poziomu życiowego mas pracujących, umacnianie siły, obronności i niezależności Ojczyzny.

Art. 8.

Mienie ogólnonarodowe: złoża mineralne, wody, lasy państwowe, kopalnie, drogi, transport kolejowy, wodny i powietrzny, środki łączności, banki, państwowe zakłady przemysłowe, państwowe gospodarstwa rolne i państwowe ośrodki maszynowe, państwowe przedsiębiorstwa handlowe, przedsiębiorstwa i urządzenia komunalne — podlega szczególnej trosce i opiece państwa oraz wszystkich obywateli.

Art. 9.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa planowo wzmacnia spójnię gospodarczą między miastem i wsią na podstawie braterskiej współpracy robotników i chłopów.
2. W tym celu Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia nieustanny wzrost produkcji przemysłu państwowego, służącej wszechstronnemu zaspokajaniu potrzeb wytwórczych i konsumcyjnych ludności wiejskiej, jednocześnie planowo wpływając na stały wzrost towarowej produkcji rolniczej, która zaopatruje przemysł w surowce, a ludność miejską w żywność.

Art. 10.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa otacza opieką indywidualne gospodarstwa rolne pracujących chłopów i udziela im pomocy — w celu ochrony przed wyzyskiem kapitalistycznym, zwiększenia produkcji, podwyższenia poziomu rolniczo-technicznego oraz podniesienia ich dobrobytu.
2. Polska Rzeczpospolita Ludowa udziela szczególnego poparcia i wszechstronnej pomocy powstającym na zasadzie dobrowolności rolniczym spółdzielniom produkcyjnym — jako formom gospodarki zespołowej. Dzięki zastosowaniu metod najbardziej wydajnej wspólnej uprawy i mechanizacji pracy gospodarka zespołowa umożliwia pracującym chłopom osiągnięcie przełomu w produkcji i jest środkiem do całkowitego usunięcia wyzysku na wsi oraz do szybkiego i znacznego podniesienia jej dobrobytu i kultury.
3. Głównymi formami poparcia i pomocy państwa dla rolniczych spółdzielni produkcyjnych są: państwowe ośrodki maszynowe, dające możność stosowania nowoczesnej techniki, oraz tanie kredyty państwowe.

Art. 11.

Polska Rzeczpospolita Ludowa popiera rozwój różnych form ruchu spółdzielczego w mieście i na wsi oraz udziela mu wszechstronnej pomocy w wypełnianiu jego zadań, a własności spółdzielczej jako własności społecznej zapewnia szczególną opiekę i ochronę.

Art. 12.

Polska Rzeczpospolita Ludowa uznaje i ochrania na podstawie obowiązujących ustaw indywidualną własność i prawo dziedziczenia ziemi, budynków i innych środków produkcji chłopów, rzemieślników i chałupników.

Art. 13.

Polska Rzeczpospolita Ludowa poręcza całkowitą ochronę oraz prawo dziedziczenia własności osobistej obywateli.

Art. 14.

1. Praca jest prawem, obowiązkiem i sprawą honoru każdego obywatela. Pracą swoją, przestrzeganiem dyscypliny pracy, współzawodnictwem pracy i doskonaleniem jej metod lud pracujący miast i wsi wzmacnia siłę i potęgę Ojczyzny, podnosi dobrobyt narodu i przyśpiesza całkowite urzeczywistnienie ustroju socjalistycznego.
2. Przodownicy pracy otoczeni są powszechnym szacunkiem narodu.
3. Polska Rzeczpospolita Ludowa coraz pełniej wprowadza w życie zasadę: „od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy".

Rozdział 3.

Naczelne organy władzy państwowej

Art. 15.

1. Najwyższym organem władzy państwowej jest Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.
2. Sejm jako najwyższy wyraziciel woli ludu pracującego miast i wsi urzeczywistnia suwerenne prawa narodu.
3. Sejm uchwala ustawy oraz sprawuje kontrolę nad działalnością innych organów władzy i administracji państwowej.

Art. 16.

1. Posłów na Sejm wybierają obywatele według okręgów wyborczych w stosunku: jeden poseł na 60.000 mieszkańców.
2. Ważność wyboru posła stwierdza Sejm.
3. Poseł nie może być pociągnięty do odpowiedzialności sądowej ani aresztowany bez zgody Sejmu, a w okresie kiedy Sejm nie obraduje — bez zgody Rady Państwa.

Art. 17.

1. Sejm obraduje na sesjach. Sesje Sejmu zwołuje Rada Państwa co najmniej dwa razy do roku. Rada Państwa obowiązana jest zwołać sesję również na pisemny wniosek jednej trzeciej ogólnej liczby posłów.
2. Pierwsza sesja nowoobranego Sejmu powinna być zwołana w ciągu miesiąca od dnia wyborów.

Art. 18.

1. Sejm wybiera ze swego grona Marszałka, wicemarszałków i komisje.
2. Marszałek lub w jego zastępstwie wicemarszałek kieruje obradami i czuwa nad tokiem prac Sejmu.
3. Obrady Sejmu są jawne. Sejm może uchwalić tajność obrad, jeżeli wymaga tego dobro państwa.
4. Porządek prac Sejmu, rodzaj i liczbę komisji określa regulamin, uchwalony przez Sejm.

Art. 19.

1. Sejm uchwala narodowe plany gospodarcze na okresy kilkuletnie.
2. Sejm uchwala corocznie budżet państwa.

Art. 20.

1. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje Radzie Państwa, Rządowi i posłom.
2. Ustawy, uchwalone przez Sejm, podpisują Przewodniczący Rady Państwa i jej Sekretarz. Ogłoszenie ustawy w Dzienniku Ustaw zarządza Przewodniczący Rady Państwa.

Art. 21.

Sejm może wyłonić komisję dla zbadania określonej sprawy. Uprawnienia i tryb działania komisji ustala Sejm.

Art. 22.

Prezes Rady Ministrów lub poszczególni ministrowie obowiązani są do udzielenia w ciągu siedmiu dni odpowiedzi na interpelację posła.

Art. 23.

1. Sejm jest wybierany na okres lat czterech.
2. Postanowienie o zarządzeniu wyborów do Sejmu uchwala Rada Państwa nie później niż na miesiąc przed upływem kadencji Sejmu, wyznaczając datę wyborów na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu dwóch miesięcy po upływie kadencji Sejmu.

Art. 24.

1. Sejm wybiera na pierwszym posiedzeniu Radę Państwa w składzie:

Przewodniczący Rady Państwa,
dwaj zastępcy Przewodniczącego,
Sekretarz Rady Państwa,
jedenastu członków.

2. Marszałek i wicemarszałkowie mogą b[illegible]yć wybrani do Rady Państwa jako zastęp[illegible]cy Przewodniczącego lub członkowie.
3. Po upływie kadencji Sejmu Rada Państw[illegible]a działa aż do wyboru Rady Państwa prz[illegible]ez nowoobrany Sejm.

Art. 25.

1. Do zakresu działania Rady Państwa należ[illegible]y:

1) zarządzanie wyborów do Sejmu,

2) zwoływanie sesji Sejmu,

3) wykonywanie inicjatywy ustawodawcze[illegible]j,

4) ustalanie powszechnie obowiązującej w[illegible]y-kładni ustaw,

5) wydawanie dekretów z mocą ustawy,

6) mianowanie i odwoływanie pełnomocny[illegible]ch przedstawicieli Polskiej Rzeczypospolitej Lud[illegible]o-wej w innych państwach,

7) przyjmowanie listów uwierzytelniający[illegible]ch i odwołujących akredytowanych przy Radzie Pa[illegible]ń-stwa przedstawicieli dyplomatycznych inny[illegible]ch państw,

8) ratyfikacja i wypowiadanie umów międz[illegible]y-narodowych,

9) obsadzanie stanowisk cywilnych i wojsk[illegible]o-wych, przewidzianych ustawami,

10) nadawanie orderów, odznaczeń i tytuł[illegible]ów honorowych,

11) stosowanie prawa łaski,

12) wykonywanie innych funkcji, przewidzi[illegible]a-nych dla Rady Państwa w Konstytucji lub prz[illegible]e-kazanych jej przez osobne ustawy.

2. Rada Państwa podlega w całej swojej dzi[illegible]a-łalności Sejmowi.
3. Rada Państwa działa na zasadzie kolegia[illegible]l-ności.
4. Radę Państwa reprezentuje Przewodnicz[illegible]ą-cy lub jego zastępca.

Art. 26.

1. W okresach między sesjami Sejmu Ra[illegible]da Państwa wydaje dekrety z mocą us[illegible]tawy. Rada Państwa przedstawia dekrety Sejm[illegible]owi na najbliższej sesji do zatwierdzenia.
2. Dekrety, wydane przez Radę Państw[illegible]a, podpisują Przewodniczący Rady Państw[illegible]a i jej Sekretarz. Ogłoszenie dekretu w Dzienniku [illegible] Ustaw zarządza Przewodniczący Rady Państwa.

Art. 27.

Rada Państwa sprawuje zwierzchni nad[illegible]zór nad terenowymi radami narodowymi. Szcze[illegible]gółowe uprawnienia Rady Państwa w tej dziedzinie [illegible] określa ustawa.

Art. 28.

1. Postanowienie o stanie wojny może [illegible]być powzięte jedynie w razie dokonania z[illegible]brojnego napadu na Polską Rzeczpospolitę Ludo[illegible]wą albo gdy z umów międzypaństwowych wynika k[illegible]onieczność wspólnej obrony przeciwko agresji. P[illegible]ostanowienie takie uchwala Sejm, a gdy Sejm ni[illegible]e obraduje — Rada Państwa.
2. Rada Państwa może wprowadzić s[illegible]tan wojenny na części lub na całym ter[illegible]ytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jeżeli [illegible]wymaga tego wzgląd na obronność lub bezpieczeńst[illegible]wo państwa. Z tych samych powodów Rada Państ[illegible]wa może ogłosić częściową lub powszechną mob[illegible]ilizację.

Rozdział 4.

Naczelne organy administracji państwowej

Art. 29.

1. Sejm powołuje i odwołuje Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Radę Ministrów lub poszczególnych jej członków.
2. W okresach między sesjami Sejmu Rada Państwa na wniosek Prezesa Rady Ministrów powołuje i odwołuje członków Rady Ministrów. Rada Państwa przedstawia swoją uchwałę Sejmowi na najbliższej sesji do zatwierdzenia.

Art. 30.

1. Rada Ministrów jest naczelnym wykonawczym i zarządzającym organem władzy państwowej.
2. Rada Ministrów odpowiada i zdaje sprawę ze swojej działalności przed Sejmem, a gdy Sejm nie obraduje — przed Radą Państwa.

Art. 31.

W skład Rady Ministrów wchodzą:

Prezes Rady Ministrów jako jej przewodniczący,

wiceprezesi Rady Ministrów,

ministrowie,

przewodniczący określonych w ustawie [illegible] komisji i komitetów, sprawujących funkcje na[illegible]czelnych organów administracji państwowej.

Art. 32.

Rada Ministrów:

1) koordynuje działalność minister[illegible]stw i innych podległych sobie organów oraz nada[illegible]je kierunek ich pracy,

2) uchwala corocznie i przedstawia [illegible] Sejmowi projekt budżetu państwa, uchwala i prz[illegible]edstawia Sejmowi projekt narodowego planu gosp[illegible]odarczego na okres kilkuletni,

3) uchwala roczne narodowe plan[illegible]y gospodarcze,

4) zapewnia wykonanie ustaw,

5) czuwa nad wykonaniem budżetu i[illegible] narodowego planu gospodarczego,

6) zapewnia ochronę porządku pu[illegible]blicznego, interesów państwa i praw obywateli,

7) na podstawie ustaw i w celu ich w[illegible]ykonania wydaje rozporządzenia, podejmuje uch[illegible]wały oraz czuwa nad ich wykonaniem,

8) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie stosunków z innymi państwami,

9) sprawuje ogólne kierownictwo w dziedzinie obronności kraju i organizacji sił zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz określa corocznie kontyngent obywateli, powoływanych do czynnej służby wojskowej,

10) kieruje pracą prezydiów rad narodowych.

Art. 33.

1. Ministrowie kierują określonymi działami administracji państwowej. Zakres działania ministrów określają ustawy.
2. Ministrowie wydają na podstawie ustaw i w celu ich wykonania rozporządzenia i zarządzenia.
3. Rada Ministrów może uchylić rozporządzenie lub zarządzenie, wydane przez ministra.

Rozdział 5.

Terenowe organy władzy państwowej

Art. 34.

1. Organami władzy państwowej w gminach, miastach, dzielnicach większych miast, powiatach i województwach są rady narodowe.
2. Rady narodowe wybierane są przez ludność na okres lat trzech.

Art. 35.

Rady narodowe wyrażają wolę ludu pracującego oraz rozwijają jego inicjatywę twórczą i aktywność w celu pomnażania sił, dobrobytu i kultury narodu.

Art. 36.

Rady narodowe umacniają więź władzy państwowej z ludem pracującym miast i wsi, przyciągając coraz szersze rzesze ludzi pracy do udziału w rządzeniu państwem.

Art. 37.

Rady narodowe kierują w swoim zakresie działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną, wiążąc potrzeby terenu z zadaniami ogólnopaństwowymi.

Art. 38.

Rady narodowe troszczą się stale o codzienne potrzeby i interesy ludności, zwalczają wszelkie przejawy samowoli i biurokratycznego stosunku do obywatela, sprawują i rozwijają kontrolę społeczną działalności urzędów, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji.

Art. 39.

Rady narodowe dbają o utrzymanie porządku publicznego i czuwają nad przestrzeganiem praworządności ludowej, ochraniają własność społeczną, zabezpieczają prawa obywateli, współdziałają w umacnianiu obronności państwa.

Art. 40.

Rady narodowe wykorzystują wszelkie zasoby i możliwości terenu dla jego wszechstronnego rozwoju gospodarczego i kulturalnego, dla coraz lepszego zaspokajania potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia i usług oraz dla rozbudowy instytucji i urządzeń komunalnych, oświatowych, kulturalnych, sanitarnych i sportowych.

Art. 41.

Rady narodowe uchwalają terenowe plany gospodarcze oraz budżety terenowe.

Art. 42.

1. Rady narodowe obradują na sesjach.
2. Organami wykonawczymi i zarządzającymi rad narodowych są wybierane przez nie prezydia.
3. Prezydium rady narodowej podlega radzie narodowej, która je wybrała, oraz prezydium rady narodowej wyższego stopnia.

Art. 43.

Rady narodowe powołują komisje dla poszczególnych dziedzin swojej działalności. Komisje rad narodowych utrzymują stałą i ścisłą więź z ludnością, mobilizują ją do współudziału w realizacji zadań rady, wykonują z ramienia rady kontrolę społeczną oraz występują z inicjatywą wobec rady i jej organów.

Art. 44.

1. Rada narodowa uchyla uchwałę rady niższego stopnia lub jej prezydium, jeżeli uchwała jest sprzeczna z prawem lub niezgodna z zasadniczą linią polityki państwa.
2. Prezydium rady narodowej może zawiesić wykonanie uchwały rady narodowej niższego stopnia i przedstawić sprawę do rozstrzygnięcia na najbliższym posiedzeniu swojej rady narodowej.

Art. 45.

Szczegółowy skład oraz zakres i tryb działalności rad narodowych i ich organów określa ustawa.

Rozdział 6.

Sąd i prokuratura

Art. 46.

1. Wymiar sprawiedliwości w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej sprawują: Sąd Najwyższy, sądy wojewódzkie i sądy powiatowe.
2. Sądy szczególne mogą być tworzone tylko na podstawie ustawy.
3. Ustrój, właściwość oraz postępowanie sądów określają ustawy.

Art. 47.

Sądy wydają wyroki w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 48.

Sądy stoją na straży ustroju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, ochraniają zdobycze polskiego ludu pracującego, strzegą praworządności ludowej, własności społecznej i praw obywateli, karzą przestępców.

Art. 49.

Rozpoznawanie spraw w sądach i orzekanie odbywa się z udziałem ławników ludowych z wyjątkiem przypadków, określonych w ustawie.

Art. 50.

1. Sędziowie i ławnicy ludowi są wybierani.
2. Sąd Najwyższy lub poszczególnych jego członków wybiera Rada Państwa na okres lat pięciu.
3. Tryb wyboru oraz kadencję sędziów i ławników sądów wojewódzkich i powiatowych określa ustawa.
4. Tryb powoływania sędziów sądów szczególnych określa ustawa.

Art. 51.

1. Sąd Najwyższy jest naczelnym organem sądowym i sprawuje nadzór nad działalnością wszystkich innych sądów.
2. Zakres i tryb wykonywania nadzoru przez Sąd Najwyższy określa ustawa.

Art. 52.

Sędziowie są niezawiśli i podlegają tylko ustawom.

Art. 53.

1. Rozpoznawanie spraw przed wszystkimi sądami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej odbywa się jawnie. Ustawa może określić wyjątki od tej zasady.
2. Oskarżonemu poręcza się prawo do obrony z wyboru lub z urzędu.

Art. 54.

1. Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej strzeże praworządności ludowej, czuwa nad ochroną mienia społecznego, zabezpiecza poszanowanie praw obywateli.
2. Prokurator Generalny czuwa w szczególności nad ściganiem przestępstw, godzących w ustrój, bezpieczeństwo i niezawisłość Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.
3. Zakres i tryb działania Prokuratora Generalnego określa ustawa.

Art. 55.

1. Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej powołuje i odwołuje Rada Państwa.
2. Tryb powoływania i odwoływania prokuratorów podległych Prokuratorowi Generalnemu jak również zasady organizacji i postępowania organów prokuratury określa ustawa.
3. Prokurator Generalny zdaje sprawę Radzie Państwa z działalności prokuratury.

Art. 56.

Organy prokuratury podlegają Prokuratorowi Generalnemu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i w sprawowaniu swych funkcji są niezależne od organów terenowych.

Rozdział 7.

Podstawowe prawa i obowiązki obywateli

Art. 57.

Polska Rzeczpospolita Ludowa, utrwalając i pomnażając zdobycze ludu pracującego, umacnia i rozszerza prawa i wolności obywateli.

Art. 58.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do pracy, tj. prawo do zatrudnienia za wynagrodzeniem według ilości i jakości pracy.
2. Prawo do pracy zapewniają: społeczna własność podstawowych środków produkcji, rozwój wolnego od wyzysku społeczno-spółdzielczego ustroju na wsi, planowy wzrost sił wytwórczych, usunięcie źródeł kryzysów ekonomicznych, likwidacja bezrobocia.

Art. 59.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do wypoczynku.
2. Prawo do wypoczynku zapewniają robotnikom i pracownikom umysłowym: ustawowe skrócenie czasu pracy, coroczne płatne urlopy.
3. Organizacja wczasów, rozwój turystyki, uzdrowisk, urządzeń sportowych, domów kultury, klubów, świetlic, parków i innych urządzeń wypoczynkowych stwarzają możliwości zdrowego i kulturalnego wypoczynku dla coraz szerszych rzesz ludu pracującego miast i wsi.

Art. 60.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do ochrony zdrowia oraz do pomocy w razie choroby lub niezdolności do pracy.
2. Coraz szerszemu urzeczywistnianiu tego prawa służą:

1) rozwój ubezpieczenia społecznego robotników i pracowników umysłowych na wypadek choroby, starości i niezdolności do pracy oraz rozbudowa różnych form pomocy społecznej,

2) rozwój organizowanej przez państwo ochrony zdrowia ludności, rozbudowa urządzeń sanitarnych i podnoszenie stanu zdrowotnego miast i wsi, szeroka akcja zapobiegania chorobom i ich zwalczania, coraz szersze udostępnianie bezpłatnej pomocy lekarskiej, rozbudowa szpitali, sanatoriów, ambulatoriów, wiejskich ośrodków zdrowia, opieka nad inwalidami.

Art. 61.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do nauki.
2. Prawo do nauki zapewniają w coraz szerszym zakresie:

1) powszechne bezpłatne i obowiązkowe szkoły podstawowe oraz likwidacja analfabetyzmu,

2) stała rozbudowa szkolnictwa średniego ogólnokształcącego i zawodowego oraz szkolnictwa wyższego,

3) pomoc państwa w podnoszeniu kwalifikacji obywateli, zatrudnionych w zakładach przemysłowych i innych ośrodkach pracy w mieście i na wsi,

4) system stypendiów państwowych, rozbudowa burs, internatów i domów akademickich oraz innych form pomocy materialnej dla dzieci robotników, pracujących chłopów i inteligencji.

Art. 62.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mają prawo do korzystania ze zdobyczy kultury i do twórczego udziału w rozwoju kultury narodowej.
2. Prawo to zapewniają coraz szerzej: rozwój i udostępnienie ludowi pracującemu miast i wsi wydawnictw książkowych i prasy, radia, kin, teatrów, muzeów i wystaw, domów kultury, klubów, świetlic, wszechstronne popieranie i pobudzanie twórczości kulturalnej mas ludowych i rozwoju talentów twórczych.

Art. 63.

Polska Rzeczpospolita Ludowa dba o wszechstronny rozwój nauki, opartej na dorobku przodującej myśli ludzkiej i postępowej myśli polskiej — nauki w służbie narodu.

Art. 64.

Polska Rzeczpospolita Ludowa troszczy się o rozwój literatury i sztuki, wyrażających potrzeby i dążenia narodu, odpowiadających najlepszym postępowym tradycjom twórczości polskiej.

Art. 65.

Polska Rzeczpospolita Ludowa szczególną opieką otacza inteligencję twórczą — pracowników nauki, oświaty, literatury i sztuki oraz pionierów postępu technicznego, racjonalizatorów i wynalazców.

Art. 66.

1. Kobieta w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ma równe z mężczyzną prawa we wszystkich dziedzinach życia państwowego, politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego.
2. Gwarancję równouprawnienia kobiety stanowią:

1) równe z mężczyzną prawo do pracy i wynagrodzenia według zasady „równa płaca za równą pracę", prawo do wypoczynku, do ubezpieczenia społecznego, do nauki, do godności i odznaczeń, do zajmowania stanowisk publicznych,

2) opieka nad matką i dzieckiem, ochrona kobiety ciężarnej, płatny urlop w okresie przed porodem i po porodzie, rozbudowa sieci zakładów położniczych, żłobków i przedszkoli, rozwój sieci zakładów usługowych i żywienia zbiorowego.

Art. 67.

Małżeństwo i rodzina znajdują się pod opieką i ochroną Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 68.

Polska Rzeczpospolita Ludowa otacza szczególnie troskliwą opieką wychowanie młodzieży i zapewnia jej najszersze możliwości rozwoju.

Art. 69.

1. Obywatele Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej niezależnie od narodowości, rasy i wyznania mają równe prawa we wszystkich dziedzinach życia państwowego, politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego. Naruszenie tej zasady przez jakiekolwiek bezpośrednie lub pośrednie uprzywilejowanie albo ograniczenie w prawach ze względu na narodowość, rasę czy wyznanie podlega karze.
2. Szerzenie nienawiści lub pogardy, wywoływanie waśni albo poniżanie człowieka ze względu na różnice narodowości, rasy czy wyznania jest zakazane.

Art. 70.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom wolność sumienia i wyznania. Kościół i inne związki wyznaniowe mogą swobodnie wypełniać swoje funkcje religijne. Nie wolno zmuszać obywateli do niebrania udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych. Nie wolno też nikogo zmuszać do udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych.
2. Kościół jest oddzielony od państwa. Zasady stosunku państwa do kościoła oraz sytuację prawną i majątkową związków wyznaniowych określają ustawy.
3. Nadużywanie wolności sumienia i wyznania dla celów godzących w interesy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest karane.

Art. 71.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom wolność słowa, druku, zgromadzeń i wieców, pochodów i manifestacji.
2. Urzeczywistnieniu tej wolności służy oddanie do użytku ludu pracującego i jego organizacji drukarni, zasobów papieru, gmachów publicznych i sal, środków łączności, radia oraz innych niezbędnych środków materialnych.

Art. 72.

1. W celu rozwoju aktywności politycznej, społecznej, gospodarczej i kulturalnej ludu pracującego miast i wsi Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom prawo zrzeszania się.
2. Organizacje polityczne, związki zawodowe, zrzeszenia pracujących chłopów, zrzeszenia spółdzielcze, organizacje młodzieżowe, kobiece, sportowe i obronne, stowarzyszenia kulturalne, techniczne i naukowe, jak również inne organizacje społeczne ludu pracującego — skupiają obywateli dla czynnego udziału w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym.
3. Tworzenie zrzeszeń i udział w zrzeszeniach, których cel lub działalność godzą w ustrój polityczny i społeczny albo w porządek prawny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest zakazane.

Art. 73.

1. Obywatele mają prawo zwracania się do wszystkich organów państwa ze skargami i zażaleniami.
2. Skargi i zażalenia obywateli powinny być rozpatrywane i załatwiane szybko i sprawiedliwie. Winni przewlekania albo przejawiający bezduszny i biurokratyczny stosunek do skarg i zażaleń obywateli pociągani będą do odpowiedzialności.

Art. 74.

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia obywatelom nietykalność osobistą. Pozbawienie obywatela wolności może nastąpić tylko w przypadkach, określonych ustawą. Zatrzymany powinien być zwolniony, jeżeli w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania nie doręczono mu postanowienia sądu lub prokuratora o aresztowaniu.
2. Ustawa ochrania nienaruszalność mieszkań i tajemnicę korespondencji. Przeprowadzenie rewizji domowej dopuszczalne jest jedynie w przypadkach, określonych ustawą.
3. Przepadek mienia może nastąpić jedynie w przypadkach, przewidzianych ustawą, na podstawie prawomocnego wyroku sądowego.

Art. 75.

Polska Rzeczpospolita Ludowa udziela azylu obywatelom państw obcych, prześladowanym za obronę interesów mas pracujących, walkę o postęp społeczny, działalność w obronie pokoju, walkę narodowo-wyzwoleńczą lub działalność naukową.

Art. 76.

Obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest obowiązany przestrzegać przepisów Konstytucji i ustaw oraz socjalistycznej dyscypliny pracy, szanować zasady współżycia społecznego, wypełniać sumiennie obowiązki wobec państwa.

Art. 77.

1. Każdy obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej obowiązany jest strzec własności społecznej i umacniać ją jako niewzruszoną podstawę rozwoju państwa, źródło bogactwa i siły Ojczyzny.
2. Osoby, które dokonują sabotażu lub dywersji gospodarczej albo w inny sposób dopuszczają się zamachów na własność społeczną, karane są z całą surowością prawa.

Art. 78.

1. Obrona Ojczyzny jest najświętszym obowiązkiem każdego obywatela.
2. Służba wojskowa jest zaszczytnym obowiązkiem patriotycznym obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 79.

1. Czujność wobec wrogów narodu oraz pilne strzeżenie tajemnicy państwowej jest obowiązkiem każdego obywatela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.
2. Zdrada Ojczyzny: szpiegostwo, osłabianie sił zbrojnych, przejście na stronę wroga — karana jest z całą surowością prawa jako najcięższa zbrodnia.

Rozdział 8.

Zasady prawa wyborczego

Art. 80.

Wybory do Sejmu oraz do rad narodowych są powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 81.

Prawo wybierania ma każdy obywatel, który ukończył lat 18, bez względu na płeć, przynależność narodową i rasową, wyznanie, wykształcenie, czas zamieszkiwania, pochodzenie społeczne, zawód i stan majątkowy.

Art. 82.

Każdy obywatel może być wybrany do rady narodowej po ukończeniu lat 18, do Sejmu zaś — po ukończeniu lat 21.

Art. 83.

Kobiety mają wszystkie prawa wyborcze na równi z mężczyznami.

Art. 84.

Wojskowi mają wszystkie prawa wyborcze na równi z osobami cywilnymi.

Art. 85.

Prawa wyborcze nie przysługują osobom chorym umysłowo oraz osobom, które orzeczeniem sądowym zostały pozbawione praw publicznych.

Art. 86.

Kandydatów na posłów i członków rad narodowych zgłaszają organizacje polityczne i społeczne, zrzeszające obywateli w miastach i wsiach.

Art. 87.

Poseł i członek rady narodowej powinni zdawać sprawę wyborcom ze swojej pracy i z działalności organu, do którego zostali wybrani.

Art. 88.

Sposób zgłaszania kandydatur i przeprowadzania wyborów oraz tryb odwoływania posłów i członków rad narodowych określa ustawa.

Rozdział 9.

Herb, barwy i stolica Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Art. 89.

1. Herbem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest wizerunek orła białego w czerwonym polu.
2. Barwami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej są kolory biały i czerwony.
3. Szczegóły określa ustawa.

Art. 90.

Stolicą Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jest miasto bohaterskich tradycji Narodu Polskiego — Warszawa.

Rozdział 10.

Zmiana Konstytucji

Art. 91.

Zmiana Konstytucji może nastąpić tylko w drodze ustawy, uchwalonej przez Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej większością co najmniej dwu trzecich głosów w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby posłów.

Rewizja traktatu z Włochami służyć musi sprawie pokoju

Nota rządu radzieckiego

MOSKWA (PAP) — Jak donosi Agencja TASS, zastępca ministra spraw zagranicznych ZSRR, A. Gromyko, przyjął 25 stycznia włoskiego charge d'affaires, Figarolo di Gropello, i wręczył mu notę rządu radzieckiego w odpowiedzi na notę rządu włoskiego w sprawie rewizji traktatu pokojowego z Włochami, przekazaną 8 grudnia 1951 r. do Ministerstwa Spraw Zagranicznych ZSRR przez ambasadora włoskiego w ZSRR — Brosio.

W odpowiedzi rządu radzieckiego czytamy m. in.:

Rząd włoski wysuwając kwestię rewizji wstępu do traktatu pokojowego oraz jego postanowień politycznych i militarnych, powołuje się na okoliczność, że postanowienia te nie odpowiadają stanowisku Włoch „jako równouprawnionego członka rodziny narodów demokratycznych i miłujących pokój". Taka argumentacja zmierza jedynie do osłonięcia istotnych celów rewizji traktatu pokojowego, w rzeczywistości bowiem — jak świadczą o tym fakty — nie chodzi o równouprawnienie Włoch, lecz o to, aby wykorzystać rewizję traktatu pokojowego do jeszcze bardziej aktywnego udziału Włoch w agresywnym bloku atlantyckim i w poczynaniach militarnych tego bloku, mających na celu przygotowanie nowej wojny światowej.

Rząd radziecki w swych notach z 19 lipca i 20 września 1949 r. zwracał już uwagę rządu włoskiego na odpowiedzialność, która obarcza go w związku z przystąpieniem Włoch do bloku atlantyckiego.

Rząd radziecki uważa za konieczne oświadczyć, że w obecnych warunkach, gdy Włochy są nadal uczestnikiem bloku atlantyckiego, gdy terytorium włoskie służy do organizowania amerykańskich baz wojskowych, a włoskie siły zbrojne i zasoby materialne oddawane są do dyspozycji generałów amerykańskich — rewizja traktatu pokojowego oznacza jedynie jeszcze szersze wykorzystanie Włoch dla agresywnych celów bloku atlantyckiego, przekształcenie Włoch w bazę wypadową agresji amerykańskiej w Europie. Taka rewizja traktatu pokojowego nie ma nic wspólnego ani z interesami pokoju w Europie, ani też ze sprawą równouprawnienia i niezawisłości Włoch.

Powodując się pragnieniem zachowania i utrwalenia pokoju oraz zapewnienia Włochom stanowiska równouprawnionego państwa, rząd radziecki oświadcza, że gotów jest zgodzić się na rewizję traktatu pokojowego z Włochami i na zniesienie odnośnych ograniczeń jedynie w tym wypadku, o ile Włochy wystąpią z agresywnego bloku północno - atlantyckiego i nie zezwolą na to, by na ich terytorium istniały bazy wojskowe i utrzymywane były siły zbrojne państw obcych.

Śląsk uroczyście obchodzi 7 rocznicę swego wyzwolenia

KATOWICE (PAP) — Z okazji 7 rocznicy wyzwolenia Katowic i Śląska przez Armię Radziecką i Wojsko Polskie — miasta śląskie, udekorowane barwami narodowymi, przybrały odświętny wygląd. W kopalniach, hutach i innych zakładach pracy zorganizowano w tym dniu odczyty, wieczory świetlicowe i zabawy taneczne — we wszystkich szkołach wygłoszono pogadanki na temat 7 rocznicy wyzwolenia Śląska. W Katowicach otwarto żłobek miejski dla 80 dzieci.

Uroczysta akademia odbyła się w wypełnionej po brzegi sali Państwowej Filharmonii Śląskiej.

Uczestnicy akademii uchwalili teksty telegramów do Generalissimusa Józefa Stalina i Prezydenta Rzeczypospolitej — Bolesława Bieruta.

Mieszkańcy miast i wsi radośnie witają projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

WARSZAWA (PAP). — Od dnia ogłoszenia komunikatu Komisji Konstytucyjnej, zapowiadającego opublikowanie w dniu 27 bm. tekstu projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, społeczeństwo naszego kraju oczekiwało tego doniosłego momentu w nastroju najżywszego zainteresowania.

Przedstawiciele PAP donoszą z różnych stron kraju o pierwszym wrażeniu, jakie wywarł fakt ogłoszenia projektu Konstytucji.

KATOWICE. — Niecierpliwie oczekiwany przez mieszkańców górniczo - hutniczego Śląska moment ogłoszenia projektu nowej konstytucji spotkał się z ogromnym zainteresowaniem już we wczesnych godzinach porannych 27 bm.

Rodzinę przodownika pracy kop. „Wujek", Pawła Lizonia, zastajemy w mieszkaniu przy uważnym czytaniu tekstu projektu Konstytucji.

Żona przodownika pracy, Klara Lizoniowa patrzy z dumą na swego męża, z dumą rozgląda się po swym jasnym, pięknym mieszkaniu. „Nasze nowe mieszkanie, fakt, że nasz najstarszy syn zdobył w Polsce Ludowej zawód i pracę, że córka kształci się w gimnazjum — to naoczne dowody, że te słowa Konstytucji — to rzeczywistość".

ŁÓDŹ. — Wielu mieszkańców Łodzi, nie zważając na mróz, już na ulicy zapoznawało się z projektem Konstytucji, przemówieniem Prezydenta i uchwałą Komisji Konstytucyjnej. Z głębokim uznaniem komentowana jest w licznych dorywczych rozmowach zasada ogólnonarodowej dyskusji nad projektem Konstytucji. „To będzie naprawdę Konstytucja państwa ludowego — mówi W. Piasecka, robotnica ZPB im. Stalina w Łodzi — widać to już z tego, że Sejm oddał projekt Konstytucji do oceny całemu narodowi".

Przed siedzibą Prezydium GRN w Bogumiłowicach, pow. piotrkowskiego, małorolny chłop Szczepan Fijałkowski z Wrońska oświadczył:

„Za sanacji w 1935 r. konstytucję nam narzucili. Uchwalili ją za naszymi plecami. Dziś państwo ludowe ogłasza dyskusję całego narodu nad Konstytucją. Tak może się dziać dlatego, że zwyciężył lud pracujący i jest gospodarzem naszej drogiej ojczyzny".

WARSZAWA. — W stolicy wszędzie — w tramwajach, w poczekalniach dworcowych, w bramach domów i wprost na ulicy widać czytających gazety, słychać ożywione komentarze. Niezwykłym popytem cieszy się wydane w olbrzymim nakładzie przez Książkę i Wiedzę broszurowe wydanie projektu Konstytucji.

Tysiące mieszkańców stolicy wysłuchało tekstu Konstytucji przez radio. W ten sposób z projektem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zapoznała się m. in rodzina wydalonego z Francji za działalność patriotyczną Polaka — Antoniego Kozickiego. „Jestem szczęśliwy — mówi Kozicki — że żyję w wolnym kraju, rządzonym przez lud, czego dobitnym wyrazem jest właśnie rozpoczynająca się ogólnonarodowa dyskusja nad projektem Konstytucji. W dzisiejszej Francji, w której rządzą kapitaliści, taka ogólnonarodowa dyskusja byłaby nie do pomyślenia".

GDAŃSK. — Właśnie w dniu 27. 1. odbyło się w Gdańsku przekazanie do użytku odrestaurowanego budynku tzw. starej poczty. Na uroczystości tej spotykamy Augustyna Młyńskiego, jednego z bohaterskich obrońców tego budynku w 1939 roku w czasie walk z hitlerowcami. Ob. Młyński przeczytał przed chwilą przemówienie Prezydenta R. P., Bolesława Bieruta.

„Jestem Kaszubem — mówi on — i w Gdańsku mieszkam od 1928 roku. Dzień dzisiejszy przeżywam z podwójnym wzruszeniem. Tak się akurat składa, że w dniu, kiedy ogłoszono projekt nowej Konstytucji, przekazujemy młodzieży odbudowany budynek, w którym wielu z nas, gdańszczan, przelało swą krew za Polskę. Myślę o tych dwóch datach — o 1939 roku i o dniu dzisiejszym. Wówczas sanacyjna klika sprzedała patriotyzm milionów Polaków za dolary i marki niemieckie, okłamując nas podstępnie. Dziś w jakże innych czasach żyjemy. Dziś nasz rząd przed ogłoszeniem praw, które nas obowiązywać będą, pyta o zdanie cały naród. I to napawa mnie dumą i szczęściem".

POZNAŃ. — Do mieszkania przewodniczącego rady zakładowej Zakładów im. Józefa Stalina — Antoniego Jakubiaka, od wczesnego rana przychodzili z gazetami w ręku sąsiedzi i towarzysze pracy. „Ogłoszenia projektu Konstytucji robotnicy naszych zakładów oczekiwali z niecierpliwością — mówi Jakubiak. — Rano słuchaliśmy wspólnie radia. Z radością przyjęliśmy projekt Konstytucji. Jestem pewien, że dyskusja ogólnonarodowa przybierze ogromne rozmiary. Dzięki niej każdy w Polsce dokładnie pozna treść Konstytucji, ogromnie wzrośnie świadomość obywatelska wszystkich ludzi pracy — gospodarzy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej".

Rząd egipski przestraszył się własnego narodu

Ogłoszenie stanu wojennego w kraju

MOSKWA (PAP). — Jak podaje z Kairu Agencja TASS, dzienniki „Al Misri" i „Al Ahram" donoszą pod wielkimi tytułami, że w kraju proklamowany został stan wojenny i że premier Nahas Pasza został mianowany wojskowym gubernatorem generalnym Egiptu.

Według informacji prasy, Nahas Pasza zwołał w sobotę wieczorem nadzwyczajne posiedzenie rządu, które trwało 3 godziny.

Na posiedzeniu tym zapadła uchwała o wprowadzeniu stanu wojennego i o nominacji premiera wojskowym gubernatorem generalnym, jak również o przerwaniu nauki we wszystkich uniwersytetach i szkołach na czas nieokreślony.

Natychmiast po posiedzeniu Nahas Pasza wydał rozkaz o mianowaniu ministra spraw socjalnych, Hasana Paszy, cenzorem generalnym. Gubernatorowie poszczególnych prowincji pełnić będą odtąd funkcje gubernatorów wojskowych. Poczynając od 27 stycznia w Kairze obowiązuje godzina policyjna od 18 wieczór do 6 rano.

Jeszcze jedna porażka St. Zjednoczonych

Rezolucja radziecka w sprawie przyjęcia nowych członków do ONZ uchwalona większością głosów

PARYŻ (PAP). — W dniu 25 stycznia w Komisji Politycznej Zgromadzenia NZ zakończyła się dyskusja nad sprawą przyjęcia nowych członków do ONZ i odbyło się głosowanie.

Najpierw odbyło się głosowanie nad sprzeczną z Kartą Narodów Zjedn[illegible]ch rezolucją peruwiańską. Pod naciskiem delegacji Stanów Zjednoczonych rezolucja ta została uchwalona nieznaczną większością głosów.

Jest rzeczą znamienną, że przy głosowaniu nad poszczególnymi punktami rezolucji peruwiańskiej, największą liczbę głosów otrzymał ostatni punkt, wzywający stałych członków Rady Bezpieczeństwa do „przeprowadzenia jak najrychlej rozmów w celu opracowania dla całej Rady Bezpieczeństwa zalecenia w związku z wnioskami o przyjęcie w poczet członków ONZ, jakie ostatnio wpłynęły".

Ten punkt rezolucji peruwiańskiej został uchwalony głosami 51 delegacji, w tym delegacji ZSRR, Polski, Czechosłowacji, Ukrainy i Białorusi.

Dążenie znacznej ilości delegacji do znalezienia słusznego rozstrzygnięcia sprawy przyjęcia nowych członków do ONZ oraz zrozumienie faktu, że rezolucja peruwiańska nie otwiera drogi w tym kierunku, znalazło wyraz w głosowaniu nad projektem rezolucji radzieckiej.

Przed głosowaniem nad rezolucją radziecką złożył oświadczenie delegat ZSRR — Malik, który wyjaśnił stanowisko Związku Radzieckiego w sprawie przyjmowania nowych członków do ONZ.

Z kolei przystąpiono do głosowania nad rezolucją radziecką. Została ona uchwalona głosami 21 delegacji (ZSRR, Polska, Czechosłowacja, Ukraina, Białoruś, Jemen, Arabia Saudyjska, Irak, Iran, Egipt, Liban, Syria, Szwecja, Dania, Norwegia, Afganistan, Indie, Indonezja, Burma, Argentyna, Jugosławia).

25 delegacji, w tym delegacje Anglii i Francji nie zdecydowały się głosować przeciwko rezolucji radzieckiej i wstrzymały się od głosu.

Tylko delegacja Stanów Zjednoczonych i delegacje najbardziej posłusznych satelitów USA, głosowały przeciwko rezolucji radzieckiej.

Wyniki głosowania stanowią poważny sukces delegacji radzieckiej i świadczą o upadku prestiżu Stanów Zjednoczonych w ONZ.

W obronie patriotów greckich

PARYŻ (PAP). — Zastępca szefa delegacji radzieckiej na VI sesję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych, Malik, przesłał do przewodniczącego Zgromadzenia, Nervo, list, który wystosowały do Generalissimusa Stalina rodziny patriotów greckich skazanych na śmierć.

Przekazując ten list przewodniczącemu Zgromadzenia, Malik podkreślił, że rząd grecki nie wykonał — jak wynika z listu — swych uspokajających zapewnień udzielonych ONZ za pośrednictwem delegata greckiego, że patriotom greckim nie grozi już śmierć. Malik prosi o dołączenie cytowanego listu do dokumentów Zgromadzenia Ogólnego.

Delegat ZSRR — J. Malik demaskuje prawdziwych autorów kuomintangowskiej skargi przeciw ZSRR

PARYŻ (PAP). — Komisja Polityczna Zgromadzenia Ogólnego ONZ przystąpiła do dyskusji nad ostatnim punktem porządku dziennego obrad, t. j. nad oszczerczą skargą kliki kuomintangowskiej przeciwko Związkowi Radzieckiemu. Skarga ta została wniesiona z inspiracji USA w celu wykorzystania trybuny ONZ dla oszczerczej kampanii przeciw ZSRR i Chińskiej Republice Ludowej, oraz w celu odwrócenia uwagi opinii światowej od amerykańskiej agresji w Korei i od zagrożenia przez imperialistów amerykańskich Chińskiej Republiki Ludowej.

Zabierając pod koniec posiedzenia głos, przedstawiciel ZSRR, Jakub Malik, zdemaskował bezpodstawność i prowokacyjny charakter skargi kuomintangowskiej i dowiódł, iż opiera się ona na oszczerstwie i kłamstwach.

Raz jeszcze wykazując, że inspiratorem skargi kuomintangowskiej przeciw ZSRR są Stany Zjednoczone i że stanowi ona jedno z ogniw agresywnej polityki USA wobec Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej, Malik stwierdził, iż zajmując się rozpatrywaniem powyższej skargi, Komisja Polityczna staje się narzędziem oszczerców, agresorów i awanturników i poniża swą godność.

Z całego świata

PARYŻ. — We francuskim Zgromadzeniu Narodowym odbyła się debata nad projektem włączenia Grecji i Turcji do paktu atlantyckiego. Zgromadzenie ratyfikowało projekt 519 głosami deputowanych reakcyjnych.

RZYM. — Prasa donosi, że rząd de Gasperi'ego nie uzyskał — po raz pierwszy od przeszło 4 lat — poparcia większości parlamentarnej w czasie głosowania nad poprawką do rządowego projektu ustawy w sprawie nowej siatki płac dla urzędników państwowych.

BANGKOK. — Przez terytorium Syjamu przedostają się ostatnio coraz liczniejsze oddziały kuomintangowskich wojsk do północnych prowincji Burmy dla połączenia się z kilkunastotysięcznym oddziałem generała Li Mi.

PARYŻ. — Francuski rezydent generalny w Tunisie wręczył bejowi notę, w której rząd francuski domaga się cofnięcia przez rząd Tunisu skargi do ONZ.

BEJRUT. — Odbyła się tutaj demonstracja studentów, w której wzięli również udział inni mieszkańcy miasta. Demonstracja miała pokojowy charakter. Policja i żandarmeria zaatakowała demonstrantów.

Przemówienie premiera J. Cyrankiewicza

(Dokończenie ze str. 1)

(Dokończenie ze str. 1)

To naszym obowiązkiem jest wpleść w hasła walki o pokój wołanie „Nigdy więcej Oświęcimia", bo „nigdy więcej Oświęcimia" — to znaczy nigdy więcej wojny.

Każdy z nas winien budzić sumienie tych, którzy mają krótką pamięć, tych którzy myślą, że ocalą swoje istnienie, chowając głowę w piasek.

Wzmóc naszą walkę o pokój, to chyba największy obowiązek jaki na nas spoczywa. To obowiązek wobec tych wszystkich, którzy tam zginęli, wobec ich rodzin, to obowiązek wobec takich bohaterskich przywódców bojowników antyhitlerowskich w Oświęcimiu jak Danielle Casanova, czy Ernst Burger i dziesiątki innych wszystkich narodowości, to nasz obowiązek wobec nieznanych, a jakże bliskich nam dzieci wszystkich narodów, wobec milionów kobiet, to obowiązek wobec naszych narodów, wobec ludzkości.

Imperializm hitlerowski ogniem i mieczem pustoszył naszą polską ziemię, na której gościcie.

Jesteście tu w Polsce po siedmiu latach od wyzwolenia, widzicie jak naród, który żyje i chce żyć, buduje swoją przyszłość, jak każdą stawianą cegłą, każdą nową fabryką, jak całym swoim budownictwem walczy o pokój i wzmacnia siły obozu pokoju.

U nas woła o pokój każda cegła, każda tona węgla, każdy żłobek dziecięcy i przedszkole, szkoła i książka, powieść i wiersz, prasa i film, a także zabawka dziecięca.

Stojąc nieugięcie na straży niepodległości naszego narodu, utrwalając naszą pracą tę niepodległość i wzmacniając obóz pokoju bronimy równocześnie innych narodów.

Chyba jasne jest dla każdego, kto gości między nami, jakim kłamstwem i oszczerstwem jest, jakoby nasz naród, jakoby narody przodujące w walce o pokój, mogły kiedyś zagrozić niepodległości jakiegoś narodu.

Jest to tak samo jasne, jak fakt, że imperializm stanowi zagrożenie niepodległości wszystkich narodów, stanowi zagrożenie pokoju, zagrożenie dla całej ludzkości.

Jakie zagrożenie — wiecie najlepiej o tym Wy, którzyście przeżyli Oświęcim.

Dlatego to wyżej wznosząc w Waszych krajach sztandar walki o pokój, spełniacie tym samym Wasz najświętszy, patriotyczny obowiązek walki o szczęście dla swoich narodów.

W tej Waszej walce towarzyszyć Wam będzie wielka i serdeczna sympatia narodu polskiego.

Niech żyje międzynarodowa solidarność byłych więźniów Oświęcimia!

Niech żyje nasza wspólna walka o pokój!

DZIEŃ ŁODZI

Kronika partyjna

DZIELNICA STAROMIEJSKA: Dziś o godz. 16 w lokalu Dzielnicy, ul. Południowa 11, odbędzie się odprawa organizatorów grup partyjnych.

ODPRAWA KOMENDANTÓW HUFCÓW FABRYCZNYCH „SP"

We wtorek, 29 stycznia, i w środę, 30 stycznia br., o godz. 8 w gmachu Młodzieżowego Domu Kultury, ul. Moniuszki 4a, odbędzie się odprawa komendantów hufców fabrycznych i szkół zawodowych (DOSZ). PO „Służba Polsce".

ODCZYT TPP-R W FILHARMONII ŁODZKIEJ

We wtorek, 29 stycznia, o godz. 17.30 w sali Filharmonii Łódzkiej, ul. Narutowicza 20, red. R. Szydłowski — lektor Zarz. Głównego TPP-R w Warszawie, wygłosi odczyt na temat: „ZSRR — na czele walki o pokój światowy". Po odczycie wyświetlony zostanie film pt: „Spotkanie nad Łabą".

REJESTRACJA MŁODZIEŻY MĘSKIEJ „SP"

Dziś, 28 bm., zgłasza się młodzież męska rocznika 1934, na literę G, do Komisji „SP" przy ul. Nowotki 16. Na ul. Ogrodową 34, rocznik 1934, litera S i na ul. Kilińskiego 95, rocznik 1935 litera L i Ł.

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują następujące apteki: Pabianicka 56, Piotrkowska 127, Przejazd 59, Zielona 28, Wschodnia 54, Limanowskiego 37, Al. Kościuszki 48.

Dyżur położniczo - ginekologiczny. Dzisiaj dyżuruje przez całą dobę szpital przy ul. Curie — Skłodowskiej 15.

RADIO

PROGRAM NA PONIEDZIAŁEK 28 STYCZNIA 1952 r.

8.00 Wiadomości dla wsi, 8.05 „Kontraktacja w gminie Skierniewka nie słabnie" 11.45 „Głos mają kobiety", 12.04 Dziennik, 13.30 Muzyka, 14.15 Audycja Związku Nauczycielstwa Polskiego, 14.30 „Gorące dni" — odc. 21, 14.50 Popularne piosenki, 15.15 Audycja P.C.K. dla chorych, 15.30 Audycja dla świetlic dziecięcych, 16.00 „Wszechnica Radiowa" I, 16.20 „Z mikrofonem przez miasto i wieś", 16.35 Reportaż pt. „Koło fizyków 6-tej TPD", 16.50 Muzyka ludowa, 17.00 Wiadomości popołudn., 17.05 „Odpowiedzi fali 49", 17.15 Reportaż aktualny, 17.25 Muzyka rozrywkowa, 17.45 „Mówią radiowęzły fabryczne", 18.00 Muzyka taneczna, 18.20 Skrzynka Wszechnicy Radiowej, 18.30 „Wszechnica Radiowa" II, 18.50 „Słuchamy muzyki" — audycja sł. muz., 19.15 „Siedem dni sportu łódzkiego" w opr. L. Szumlewskiego, 19.30 Muzyka i aktualności, 20.00 Koncert Orkiestry Rozgłośni Łódzkiej, 20.40 „Za chlebem" — odc. 1 noweli H. Sienkiewicza, 21.00 Dziennik, 21.30 J. Bizet: — „Carmen" — Opera w IV aktach w wyk. Zespołu Artystów Państwowej Opery w Poznaniu. 23.50 Ostatnie wiadom.

Do 2 lutego br. można realizować talony na pończochy

W związku z zarządzeniem Ministerstwa Handlu Wewnętrznego, Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi podaje do wiadomości wszystkim zainteresowanym, że realizacja talonów na pończochy dla żon, będących na wyłącznym utrzymaniu pracownika upływa z dniem 2 lutego br.

Jednocześnie zaznacza się, że termin ten jest ostateczny i przedłużony nie będzie.

Sesja Dzielnicowej Rady Narodowej Łódź - Południe

We wtorek, 29 stycznia br. o godz. 17 w świetlicy zakładów „Farbiarnia i Wykończalnia Pierwsza", ul. Deszczowa Nr 26, odbędzie się I-sza w bieżącym roku sesja Dzielnicowej Rady Narodowej Łódź - Południe.

TEATRY i kina

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO — godz. 19 — „Zemsta".

PAŃSTWOWY TEATR NOWY — 18.30 — „Horsztyński".

Pozostałe teatry nieczynne. —

BAJKA — „Wielki Obywatel" II ser. — godz. 18, 20.

BAŁTYK — „Jednodniowi milionerzy" — godz. 16, 18, 20.

GDYNIA — „Program naukowo-oświatowy", Nr 5-52, godz. 16, 17, 18, 19, 20, 21.

MŁODA GWARDIA (dla młodzieży) — „W piaskach środkowej Azji" — godz. 16, 18, 20.

MUZA — „Srebrne kolczyki" — godz. 18, 20.

POLONIA — „Alarm" — godz. 15.30, 18, 20.30.

PRZEDWIOŚNIE — „W dni pokoju" — godz 18, 20.

REKORD — „Ostatni rejs" — godz. 18, 20.

ROBOTNIK (dla młodzieży) — „Aleksander Matrosow" — godz. 17, 19.

ROMA — „Narzeczona z Turkmenii" — godz 18, 20.

SOJUSZ — Nieczynne.

STYLOWY — „Donieccy górnicy" godz. 18, 20.

ŚWIT — „Śpiew jest pięknem życia" — godz. 18, 20.

TATRY — „Kwitnąca Ukraina", — godz. 16, 18, 20.

WISŁA — „Radosne spotkanie" — godz 16, 18, 20.

WŁÓKNIARZ — Nieczynne z powodu remontu.

WOLNOŚĆ — „Radziecka Łotwa" — godz. 16, 18, 20.

ZACHĘTA — „Hojne lato" — godz 18, 20

Artyleria koreańskiej armii ludowej zatopiła okręt nieprzyjacielski

PEKIN (PAP). — Dowództwo naczelne koreańskiej armii ludowej podaje w komunikacie z 27 stycznia:

Dnia 26 stycznia na poszczególnych odcinkach frontu wschodniego nieprzyjaciel usiłował atakować przednie pozycje wojsk ludowych przy poparciu silnego ognia artyleryjskiego i lotnictwa. Oddziały armii ludowej odparły wszystkie ataki.

Dnia 26 stycznia artyleria armii ludowej zatopiła u wybrzeży wschodnich w rejonie wyspy Dekdo nieprzyjacielski okręt wojenny.

Wyniki konkursu na najlepsze omówienie radzieckiej powieści, filmu lub słuchowiska

Zorganizowany przez Zarz. Gł. Zw. Zaw. Prac. Przemysłu Włókienniczego dla uczczenia 34 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej konkurs na najlepsze omówienie radzieckiej powieści, filmu lub słuchowiska wg powieści radzieckiej — został w tych dniach rozstrzygnięty.

Jury konkursu postanowiło pierwszą nagrodę w dziale literackim przyznać Danucie Zawiślan z Torunia, nauczycielce szkoły podstawowej TPD. Drugą nagrodę przyznano snowaczowi z Zakładów Przem. Bawełnianego im. Szymona Harnama w Łodzi — Józefowi Żmurko.

W dziale radiowym za najlepszą ocenę słuchowiska radiowego, pierwszą nagrodę przyznano studentowi UŁ, Stanisławowi Kaszyńskiemu, drugą zaś — robotnicy Irenie Ukoszewskiej z Łodzi.

W dziale filmowym za najlepszą ocenę filmu „Daleko od Moskwy" pierwszą nagrodę otrzymała pracownica ZPB im. Harnama w Łodzi, Danuta Antczak, drugą nagrodę — pomocnik ślusarza Wrocławskiej Fabryki Wagonów Pafawag — Czesław Pataj.

Wielki wiec w auli Politechniki Warszawskiej

WARSZAWA (PAP) — W auli Politechniki Warszawskiej odbył się wielki wiec ludności stolicy z okazji Międzynarodowego Spotkania b. Więźniów Oświęcimia.

W czasie wiecu wygłosił przemówienie przedstawiciel Prezydium Rady Naczelnej ZBoWiD — wicepremier Hilary Chełchowski.

Wicepremier Chełchowski powiedział m. in.: „Lekcja stalingradzka niczego nie nauczyła monachijskich protektorów Hitlera. Dziś, ci sami imperialiści, którzy finansowali zbrojenia Hitlera, przygotowują nową rzeź światową.

Jednakże — ciągnął dalej wicepremier — zwycięstwo sił postępowych w krajach demokracji ludowej, triumf rewolucji w Chinach, narastająca fala ruchów wyzwoleńczych na Dalekim, Środkowym i Bliskim Wschodzie, utworzenie NRD, a nade wszystko ogromny wzrost potęgi i międzynarodowego autorytetu ZSRR, wszystko to zmieniło gruntownie układ sił. Rośnie dzisiaj wola pokoju milionów ludzi. Te miliony potrafią zrealizować hasło: „Nigdy więcej wojny, nigdy więcej faszyzmu, nigdy więcej Oświęcimia".

Z kolei na trybunę wstępuje sędziwa matka Danielle Casanova, zamordowanej przez hitlerowców bohaterki Oświęcimia.

Zgromadzeni zgotowali mówczyni serdeczną owację.

Następnie przemawiali: sekretarz generalny antyrasistowskiego ruchu we Francji — Charles Palant, członek Rady Naczelnej Niemieckiego Związku Ofiar Faszyzmu — Walter Bartel, przedstawiciel rumuńskich b. więźniów — Vasile Valcu.

Następnie odczytany został apel uczestników Międzynarodowego spotkania b. Więźniów Oświęcimia do opinii światowej. (Z treścią apelu zapoznamy czytelników w następnym numerze).

wychowanie fizyczne i SPORT

Węgrzy zwyciężyli w Poznaniu 12 : 8

Czternaste spotkanie naszej reprezentacji pięściarskiej z reprezentacją Węgier, które rozegrane zostało wczoraj w Poznaniu — powiększyło liczbę naszych porażek z Węgrami do czterech. Obecny bilans tych spotkań wyraża się zatem 4 zwycięstwami, 4 porażkami i 6 remisami. Wczorajszy mecz przyniósł zwycięstwo Węgrom 12:8. Przykrą niespodzianką była dla nas porażka Antkiewicza. Polak, który ostatnio poprawił wyraźnie swą formę przegrał z 23-letnim Farkasem, który w dotychczasowej swej karierze pięściarskiej stoczył już 221 walk, wygrywając z nich 131. Do miłych niespodzianek trzeba zaliczyć zwycięstwa naszych wag ciężkich: Grzelaka i Gościańskiego. Przeciwnik Gościańskiego — Kapocsi na 230 stoczonych walk wygrał 180, zwycięstwo więc Polaka przez nokaut wystawia mu jeszcze raz dobre świadectwo.

Oto wyniki poszczególnych walk:

Waga musza: Karpati przegrał z Kukierem.

Waga kogucia: Erdei pokonał Rozpierskiego.

Waga piórkowa: Horwath pokonał Soczewińskiego.

Waga lekka: Farkas pokonał Antkiewicza.

Waga lekkopółśrednia: Budai pokonał Kudłacika.

Waga półśrednia: Zachorsky uległ Chychle.

Waga lekkośrednia: Papp zwyciężył Musiała.

Waga średnia: Plachy zwyciężył Nowarę.

Waga półciężka: Fazekes przegrał z Grzelakiem.

Waga ciężka: Kapocsi przegrał przez nokaut w drugim starciu z Gościańskim.

W Budapeszcie wygrywamy 14:6

Międzypaństwowy mecz bokserski drugich reprezentacji Polski i Węgier rozegrany wczoraj w Budapeszcie zakończył się wysokim zwycięstwem Polaków 14:6.

Wieczorek zwycięża w Szczyrku

Na nowoprzebudowanej skoczni w Szczyrku odbył się konkurs skoków, w którym wzięli udział skoczkowie polscy i czechosłowaccy. Najdłuższy skok miał Wieczorek — 63,5 m. Marusarz i Czechosłowak Feliks mieli skoki długości 61m.

Przeprowadzenie skoków umożliwili piłkarze łódzkiego „Włókniarza", którzy na wezwanie mistrza sportu, Barana, naznosili śniegu na miejsca z niego ogołocone.

3 rekordy Polski w Zakopanem

W Zakopanem odbyły się wczoraj zawody łyżwiarskie w jeździe szybkiej. W konkurencji kobiet pobito 2 rekordy Polski. W biegu na 1.500 m. Potapowicz (Katowice) i Głażewska (Łódź) osiągnęły czasy lepsze od starego rekordu — 3:07,5 oraz 3:08,3 min. W sztafecie 4 × 500 m. łyżwiarki nasze ustanowiły nowy rekord Polski — 3:59,2 min. W konkurencji męskiej nowy rekord Polski ustanowiła sztafeta 4 × 500 m. — 3:12,9 min.

W kilku wierszach

W zawodach koszykówki o mistrzostwo ligi padły następujące wyniki: „Spójnia" (Gdańsk) — „Spójnia" (Łódź) 40:73 (18:41), „Kolejarz" (Warszawa) — „Włókniarz" (Łódź) 50:53 (17:25), AZS — „Ogniwo" 57:36 (24:19), „Kolejarz" (Ostrów) — CWKS 30:60 (16:33). Wszystkie drużyny wystąpiły bez zawodników, wyznaczonych do obozów kondycyjnych. W tabeli nadal prowadzi łódzka „Spójnia" przed „Gwardią" (Kraków).

* * *

Wyniki koszykówki klasy wojewódzkiej: „Ogniwo" — AZS 36:27 (19:25), „Ogniwo" — „Spójnia" 139:20, „Unia" — „Włókniarz" 37:30 (18:14). Prowadzą: „Ogniwo", „Kolejarz" i AZS.

* * *

Wyniki koszykówki klasy powiatowej: „Stal" — „Budowlani" 47:31 (22:15), GWKS — „Głuchoniemi" 121:15 (51:3). Prowadzi: „Stal" i koło sportowe przy ZPB im. Marchlewskiego.

Redaguje kolegium Redaktor naczelny przyjmuje codziennie w godz 12—14, sekretarz odpowiedzialny w godz. 10 — 12. Telefony: centrala telefoniczna 293-00 (łączy ze wszystkimi działami), redaktor naczelny 216-14, sekretarz odpowiedzialny 219-05, dział partyjny 216-19, dział korespondentów, listów czytelników i interwencji, 219-42, dział miejski i sportowy 260-42, dział ekonomiczny 218-11. Redakcja nocna — 156-81 Kolportaż — Łódź, Piotrkowska 70, telefon 222-22 Dział ogłoszeń — Łódź Piotrkowska 104a tel. 111-50 i 114-75 Wydawca: RSW „Prasa". Adres Redakcji: Łódź, Piotrkowska 96, II piętro, Druk. Zakł. Graf. RSW „Prasa", ul. Żwirki 17, telefon 206-42. Prenumeratę miesięczną wynoszącą zł 3 — przyjmują wszystkie urzędy i agencje pocztowe oraz listonosze wiejscy i miejscy. Prenumeratę w kolportażu zakładowym — miesięcznie zł 1.80 — przyjmuje PPK „Ruch". D-3-19565